

Tyresö kommun

Ulrica Andersson

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-09-13

1 (4)

Bilaga 1 § 51

Diarienummer

2010/BUN 012-41

Barn- och utbildningsnämnden

Yttrande över återremiss angående rektors beslutanderätt kring profilklasser

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att barn- och utbildningsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att anse motionen angående Centrumskolans framtid besvarad.

Birgitta Wigren
förvaltningschef

Ulrica Andersson
verksamhetsstrateg

Bakgrund

I förvaltningens yttrande över motion angående centrumskolans framtid skrev barn- och utbildningsförvaltningen i februari 2010 följande:

Det är rektor som enligt skollagen beslutar om klasser och grupper, och ansvaret för att skapa, bibehålla eller avveckla profilklasser vilar helt på respektive rektor. Det är alltså upp till centrumskolans ledning och personal att ta ställning till eventuella framtida profiler. Idag finns profiler eller inriktningar av något slag vid samtliga skolor med skolår 6-9 i kommunen, och alla finansieras via skolpengen.

Motionen återremitterades för utredning av om det är förenligt med skollagen att avslå förslaget om en språkprofil med hänvisning till att det är rektor som beslutar om detta.

Tillämpliga lagrum och författningar

I **Grundskoleförordningen** fastslås att rektor har ansvar för hur timplanens utrymme för skolans val ska användas (2 kap 21§), för beslut om arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen (2 kap 23§) samt för schema (4 kap 5§) och fördelningen av elever på klasser och grupper (4 kap 4§). Styrelsen har ansvar för att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen som elevens val (2 kap 19-20§§).

Enligt barn- och utbildningsnämndens **delegationsordning** har styrelsens ansvar för beslut om fördelning av antalet timmar för ämnen, ämnesgrupper, språkval och elevens val delegerats till rektor, liksom ansvaret för att eleverna erbjuds ett allsidigt urval av ämnen som elevens val.

I den nyligen beslutade **skollagen** införs inga förändringar gällande ansvarsfördelningen mellan rektor och styrelse. Skollagsberedningen förtydligar: ”När det gäller offentliga skolor är ansvaret i kommunen delat mellan nämnden och rektorn. Nämnden har ansvar för skolplanering och för att fördela resurser och anställa personal. Genomförandeansvaret vilar enligt nuvarande skollag på rektor som tillsammans med personal ska utveckla skolan”. I Skollagsberedningens bakgrundstext står att ”Rektor fattar självständiga beslut inom vissa områden (...), t ex inriktningen av skolans val i grundskolan” samt ”Rektor beslutar dessutom idag enligt förordningar bl a om vissa avvikelser från grundskolans timplaner, samverkansformer, inskrivning, klasser och grupper, schema, särskilda stödinsatser, elever rätt till viss undervisning och valmöjligheter (...).”

Skollagsberedningen kommenterar de skilda tolkningar av lagrummet som kan göras så här: ”I vissa fall kan man diskutera vad huvudmannen ska besluta och vad rektor respektive förskolechef ska besluta. I en kommun kan nämnden ha fattat beslut om vissa riktlinjer som blir vägledande för rektorns eller

förskolechefens beslut, även om hon eller han sedan fattar beslut i konkreta ärenden. Det finns flera exempel på frågor, där vissa kommuner har fattat beslut om en önskvärd utveckling, medan man på andra håll helt lämnar sådana beslut till professionen.” Beredningen exemplifierar med kommunala riktlinjer om att sträva efter att införa åldersblandade klasser eller i första hand organisera undervisningen i F-9-enheter.

Förvaltningens slutsatser

Ansvar för skolan är delat mellan styrelse och rektor, så att styrelsen beslutar om resurstilldelning och planering på övergripande nivå medan rektor beslutar om genomförande. I lag och förordning preciseras rektors beslutanderätt på ett antal områden, såsom inriktningen på de timmar som enligt timplan ska användas till skolans val. Till nämndens ansvar hör att tillse att eleverna får tillgång till ett allsidigt urval av ämnen inom elevens val. Detta ansvar har barn- och utbildningsnämnden i Tyresö hittills delegerat till rektor. Undervisningen i profilklasser bygger på att skolor använder det friutrymme som skolans val och elevens val skapar i timplanen till ett profilämne. Elevernas rätt till ett allsidigt utbud av ämnen till elevens val anses då tillgodosett, i och med att de valt att söka till profilklassen.

Då rektor har beslutanderätten över hur skolans val disponeras samt delegation på utformandet av elevens val, anser förvaltningen att det är svårt att se att någon annan än rektor formellt kan besluta om profilers utformning. Rektor har även det övergripande ansvaret för att utveckla undervisningen och leda det pedagogiska arbetet vid sin enhet, samt för att hålla budget. Förvaltningen menar att det vore svårt för rektor att utföra det pedagogiska ledaruppdraget utan att samtidigt ha rätt att besluta om inriktningen på undervisningen vid enheten.

Elevernas efterfrågan är vägledande när profiler och inriktningar beslutas, liksom kompetensen hos personalen. Endast verksamhetens ledning har tillräckligt underlag för att utifrån skolans lokala förutsättningar, elevernas efterfrågan och styrdokumentet i övrigt avgöra vilken inriktning man kan genomföra med god pedagogisk kvalitet till rimliga kostnader.

Nämnden (styrelsen för skolan) beslutar på mer övergripande nivå om inriktning för kommunens skolor, vilket exempelvis kan innebära att nämnden framför önskemål till förvaltningen på vilka profiler och inriktningar som bör finnas i kommunen. Utifrån nämndens beslut planerar och verkställer förvaltningen uppdraget. Fördelningen av vilken profil som ska lokaliseras vid vilken skola bör dock enligt förvaltningen avgöras av förvaltningledningen och rektorer i samverkan. Den professionella bedömningen sker bland annat utifrån förtrogenhet med varje skolas förutsättningar att framgångsrikt driva profilen/inriktningen.